

Příloha k protokolu o SZZ č.....

Diplomant:

PF JU České Budějovice

Petra Kletzenbauerová

Vysoká škola:

Katedra: pedagogiky a psychologie

Aprobace: Nj, Obč. výchova

Datum odevzdání posudku: 22. 8.2009

Opoment diplomové práce:
PhDr.Olga Jílková

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Osobnost učitele a výuka dětí se specifickými poruchami učení

téma

Zpracovaná práce respektuje zadání. Vyjadřuje se k otázkám výuky dětí se SPU, které jsou stále aktuální a v současném světě mohou představovat určitou potíž v adaptaci člověka na svět práce. O to záslušnější je i práce učitelů, kteří působí při jejich preventivním ovlivňování i nápravném vedení, reedukaci. Nabízí se tak představa o vhodných osobnostních charakteristikách takto angažovaných učitelů, aby jejich působení bylo co nejefektivnější.

V první teoretické části práce proto autorka představuje problematiku SPU s následky pro vývoj dítěte, jeho situaci ve škole. Popisuje osobnost učitele z hlediska jednotlivých vlastností nutných pro práci se žáky obecně, v samostatné kapitole doplňuje očekávané charakteristiky osobnosti o výčet požadavků na učitele dyslektických dětí podle literatury - ty předpokládají i určitý postoj učitele k takovým žákům, který se právě vytváří na základě interakce osobnostních vlastností a specifických zkušeností učitele. Kromě profesních požadavků daných typem studia jsou u učitelů žáků se SPU očekávány dovednosti metodické, diagnostické a intervenční, samozřejmě doplněné o adekvátní hodnocení žáků a patričné vedení dokumentace. Základní je individuální přístup k takovým žákům, vytváření specifických podmínek pro ně ve škole, spolupráce s rodiči.

Druhá praktická část práce sleduje základní cíl – poznat osobnost učitelů pracujících s dětmi se SPU v dyslektickém kroužku na jedné ZŠ (konkrétně šlo o šest učitelek, s různou délkou praxe s takovými dětmi). První fáze šetření byla dotazníková a měla kvantitativní charakter, druhá fáze byla spíše kvalitativní a vycházela z vedených rozhovorů – které měly předem jasně stanovenou strukturu. Jako dotazník byl administrován NEO – FFI (NEO Factor Inventory), tedy pětifaktorový osobnostní inventář (zjišťované dimense osobnosti: neuroticismus, extroverze, otevřenost vůči zkušenosti, přívětivost, svědomitost). Pro zjištění shody v sebeposouzení s názory okolí vyplňovala dotazník každá zkoumaná osoba (dále ZO) i další dvě osoby (tedy tři hodnotitelé). Autorka se rozhodla ověřit hypotézy (pět) vyplývající

ze srovnání brněnského výzkumného zjištění pěti daných charakteristik u učitelek ZŠ a u daného sledovaného vzorku učitelek.

Zajímavá je provedená analýza údajů z dotazníkového šetření a z rozhovorů – obsahuje u každé učitelky i percentilové porovnání pěti škál NEO s věkovou normou a s výsledky všech tří hodnotitelů, dále i přepis rozhovorů.

Struktury osobnosti všech šesti učitelek s popisy jednotlivých faktorů jejich osobnosti jsou interpretovány. Ověření hypotéz vycházející ze srovnávání bylo potvrzeno ve třech faktorech NEO. Ukázalo se však zároveň, že hodnocení učitelek jinými osobami v rámci NEO neodpovídá – až na jeden případ – jejich sebehodnocení. Učitelky nedosáhly ve všech sledovaných oblastech optimálních skóru, ale v jednotlivých škálách se některým nastaveným hodnotám přibližují. Příznivé bylo zjištění, že jsou to vesměs osoby s podprůměrnou úrovní neuroticismu, otevřeností vůči zkušenosti a vysokou mírou svědomitosti. Závěr práce shrnuje ideální charakteristiky osobnosti učitele žáků se SPU.

Formálně je práce pěkně upravená, proporční jsou obě části, přehledná (v textu lze najít jen dílčí nepřesnosti, např. poznání „charakterů učitelských osobností“, str. 37). Anotace – abstrakt – by měla být formulována jako explicitní sdělení cíle, postupů a výsledků. Zjištěné charakteristiky učitelek jsou v textu popsány a v tabulkách barevně odlišeny, čímž se zvyšuje přehlednost sdělení. Výsledky jsou interpretovány u každé učitelky zvlášť, v závěrečné diskusi je provedeno grafické srovnání. Autorka prokázala schopnost pracovat s materiálem, interpretovat zjištěné skutečnosti, docházet k určitým závěrům.

Práce je bezesporu svědectvím jejího poctivého přístupu k tématu, opírá se o četné literární odkazy, doporučuji ji proto k obhajobě (při ní by měla autorka zaujmout stanovisko k připomínkám).

v ý b o r n ě

Návrh na klasifikaci diplomové práce :

PhDr. Olga Jílková

.....
podpis oponenta diplomové práce

Českých Budějovicích

22.8.2009

Vdne

Stupeň kvalifikace: výborně velmi dobře dobře nevyhověl